

Organizacija i upravljanje đačkim domovima medresa u Bosni i Hercegovini

Amela Numanagić

Sažetak

Ovaj rad predstavlja prikaz organizacije, upravljanja i funkcioniranja đačkih domova pri medresama Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini. U uvodnom dijelu rada objašnjena je uloga i značaj đačkog doma te utjecaj boravka u đačkom domu na izgradnju mlade ličnosti. Kroz ostala poglavlja objašnjen je model rada đačkih domova medresa Islamske zajednice kao tradicionalnog baštinika organiziranja škole s đačkim domom. Posebno je prezentirano upravljanje đačkim domom, zakonski okviri na kojima domovi funkcioniraju, organizacija odgojno-obrazovnog rada te modeli finansiranja đačkih domova medresa. Na kraju smo se osvrnuli i na brigu o sigurnosti đaka u domu.

Ključne riječi: đački domovi medresa, upravljanje, funkcioniranje, odgojno-obrazovni rad, izgradnja mladih ličnosti, finansiranje

Uvod

Đački domovi su odgojno-obrazovne ustanove u kojima đaci žive za vrijeme svoga školovanja, a uređene su da bi im olakšavale učenje i uspješan završetak školovanja u novim sredinama, izvan porodičnog okruženja. U đačkim domovima nastavlja se proces oblikovanja i svrsishodnog razvijanja i izgrađivanja čovjeka od individue do ličnosti. Domovi imaju značajnu i odgovornu društvenu i pedagošku ulogu u odgoju i obrazovanju mladih.

Osnovni pojmovi koji se postavljaju kao cilj i svrha đačkih domova jesu: odgoj kao jedna od osnovnih i trajnih društvenih pojava i djelatnosti koja se sastoji u svjesnom i namjernom prenošenju društveno-historijskih iskustava starijih generacija na mlađe sa svrhom da se svaka generacija osposobi za svoju društvenu ulogu u sadašnjosti i budućnosti i tako osigura kontinuitet društvenog života;¹ obrazovanje koje podrazumijeva proces usvajanja znanja, izgrađivanja vještina i navika, razvoja sposobnosti usvajanja sistema vrijednosti i pravila ponašanja;² te socijalizaciju kao složen proces osposobljavanja mladih ličnosti za život u socijalnoj zajednici putem učenja i u interakciji s drugima uz široku mogućnost adaptacije na nove životne uvjete.

Uloga domova i domskog života posebno je značajna u ovom modernom dobu internet-generacija, koje postaju individualci bez pretjerane potrebe za druženjem, zanimanjem za stanje drugih, u dobu odsustva empatije, altruizma i sl. Domovi potpomažu i podstiču socijalizaciju, druženje, zanimanje za druge i rad u timu, solidarnost kao dominantnu odgojno-obrazovnu vrijednost koja pretpostavlja sistemsko osposobljavanje djece i mladih da budu osjetljivi za druge, za porodicu, za slabe, siromašne i obespravljenе, za svoju okolinu i za životno okruženje koje obilježava različitost kultura, rasa, nacija, religija, svjetonazora, jezika itd. Kroz odgojno-obrazovni rad u domu odgajatelji utječu na izgradnju mlade ličnosti u osjetljivoj životnoj dobi pružajući im pomoć i podršku. Odgajatelji pomažu i roditeljima da se nose s adolescentskim problemima svoje djece.

Zbog sve veće važnosti domova u novije vrijeme u okviru pedagogije razvila se i posebna disciplina *domska pedagogija* – naučna disciplina opće pedagogije koja istražuje, proučava, unapređuje i anticipira odgoj u domovima, uvjete i mogućnosti, organizaciju života i rada, načela, metode i sredstva odgojnog rada te međusobne interakcije unutar odgojno-obrazovne djelatnosti između društva i svijeta rada.³

Osnivanje đačkog doma od strane vjerske zajednice

Đački domovi postoje u cijelom svijetu. Mogu biti državni, privatni ili u vlasništvu vjerskih zajednica. Imaju različite nazive: konvikt, đački dom, internat, koledž i sl.

Postojanje domova omogućava đacima veći izbor prilikom upisa u srednju školu i dostupnost škola i onim đacima koji žive u manjim mjestima i čija je mogućnost izbora sužena. Bez đačkih domova školski sistem i njegov kvalitetni razvoj bio bi nepotpun i teško dostupan mladima. Postojanje domova pruža mogućnost da upis u srednju školu bude zasnovan na kriteriju znanja i sposobnosti, a ne na kriteriju da li porodica živi u tom gradu ili ne. Đački domovi, posebno domovi pri medresama u Bosni i Hercegovini još uvijek su prilika da ženska djeca

1 *Enciklopedijski rječnik pedagogije*, 1963, dostupno na: www.scribid.com.

2 S. Gvozdrenović, *Obrazovanje i drugi srodni pojmovi*, dostupno na: www.socioloskaluca.ac.me.

3 Vladimir Rosić, *Domski odgoj* (Rijeka: Grafrade, 2001), str.6

iz udaljenijih ruralnih sredina nastave svoje srednjoškolsko obrazovanje. Đački domovi daju priliku mladim ljudima da u sebi otkriju i prepoznaju mogućnosti te da te mogućnosti uz pomoć stručnih osoba njeguju, nadograđuju i usmjeravaju. Danas su elitne škole u svijetu, u pravilu, škole s internatom.

Vjerska zajednica može biti osnivač studentskog i đačkog doma koji egzistira u okviru škole ili samostalno. U susjednoj Hrvatskoj ima šest domova kojima je osnivač vjerska zajednica, među kojima je i dom Islamske gimnazije "Dr. Ahmed Smajlović" u Zagrebu.

Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini ima dugu tradiciju organiziranja domskog života đaka. Još u Kuršumliji, kasnije u Gazi Husrev-begovoj medresi, po želji njenog vakifa đaci su stanovali i živjeli prema jasno i detaljno propisanim pravilima i kućnom redu. To pokazuje da je život i rad izvan dersova bio integralni dio odgojno-obrazovnog procesa u medresi. Gazi Husrev-beg je bio svjestan uloge i značaja doma kao mjesta koje omogućava dostupnost đaka i integralni cjelodnevni odgojni-obrazovni rad. Organizacija koja podrazumijeva nastavu i stanovanje omogućava kontinuirano, neposredno i efikasnije odgojno djelovanje.

Danas u okviru Rijaseta Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini ima šest medresa. Sve medrese su, po uzoru na Gazi Husrev-begovu, prije rata jedinu medresu u Bosni i Hercegovini, organizirane kao škole internatskog tipa, kako stoji i u Pravilima medresa Islamske zajednice u BiH, Član 4, Stav 4: „Medresa se u pravilu organizira kao škola sa domom za učenike“. Prepoznatljive su po dobrim rezultatima rada koje donosi jedinstven i integriran odgojno-obrazovni pristup kroz nastavu i odgojno-obrazovni rad u đačkom domu. Medrese su prepoznate kao škole od javnog interesa i značaja i kantoni na kojima egzistiraju priznaju ih kao javne ustanove. Rad u školi i đačkom domu odvija se po Pravilima medresa Rijaseta Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i Zakonu o srednjem obrazovanju kantona na kojem medresa egzistira.

Važnost đačkih domova u ranijem odgojno-obrazovnom sistemu u Bosni i Hercegovini, pa i u regionu, često je bila neodređena, zakoni o školstvu nisu obuhvatali đačke domove, đački domovi doživljavali su se kao socijalne ustanove za zbrinjavanje mladih, o domovima se govorilo samo kao o dijelu đačkog standarda, đački domovi bili su „dodatak“ sistemu obrazovanja i bez sadržajno-programске povezanosti u školovanju učenika. Zbog toga, ali i zbog malog broja đačkih domova u Bosni i Hercegovini⁴ danas se đački dom malo tretira i kroz zakon i kroz druga pravila.⁵ Zakon o đačkom i studentskom standardu trebalo bi detaljnije da uređuje ovu oblast.

Svjesni činjenice da je domski život često bio zapostavljan, u medresama se dosta radilo na unapređenju uvjeta života i kvaliteta rada u đačkom domu. Danas

4 U Federaciji Bosne i Hercegovine postoje dva samostalna đačka doma: Đački dom u Zenici i Učenički dom – Željeznički školski centar u Sarajevu

5 Zakon o srednjoj školi Zeničko-dobojskog kantona, Član 74 odnosi se na srednju vjersku školu s domom za učenike, a članovi 153. do 163. površno govore o organizaciji doma za učenike. Isto se spominje i u Zakonu o srednjoj školi Kantona Sarajevo u članovima od 161. do 166, te u Zakonu o srednjoj školi Tuzlanskog kantona, članovi od 148. do 156.

đački domovi medresa ispunjavaju sve formalne, tehničke i pedagoške standarde za odvijanje kvalitetnog odgojno-obrazovnog rada.

Upravljanje domom i organizacija odgojno-obrazovnog rada

Medrese su po definiciji škole s domom za đake, tako da se dom ne posmatra odvojeno od škole; škola i dom čine jednu cjelinu. U skladu s tom definicijom organiziran je rad i funkcionisanje medresa. Jedinstveno djelovanje omogućava i jedna uprava. Medrese imaju jednog direktora i dva pomoćnika, od kojih je jedan zadužen za funkcionisanje nastave, a drugi za funkcionisanje života i rada u đачkom domu. Jedna administrativna služba opslužuje potrebe u domu i školi.

U školi se odvija nastava, dok u đачkom domu đaci stanuju, hrane se i učestvuju u programu odgojno-obrazovnog rada u poslijepodnevnim satima. Prema Pravilima medresa, „u domovima učenika se osigurava odgoj i obrazovanje, smještaj i ishrana, kulturna djelatnost, fizička rekreacija i zadovoljavanje drugih potreba učenika medresa“.

Sve medrese su škole s muškim i ženskim odjeljenjima. U većini medresa svi đaci stanuju u domu.⁶ U nekim medresa škola i dom smješteni su u istoj zgradi. Neke od medresa imaju odvojene zgrade, ali to bitno ne utječe na unutarnju organizaciju života i rada.⁷ Muškarci i djevojke stanuju odvojeno u jednoj zgradi s dvama krilima ili u odvojenim zgradama, ali se dom vodi kao jedna organizaciona jedinica.

Medrese imaju dobre uvjete za život, stanovanje i odgojno-obrazovni rast i razvoj učenika u domu. Infrastruktura zadovoljava propisane standarde⁸ (20 m² prostora po učeniku ako je u sastavu škole ili 30 m² samostalni dom).⁹ Đački domovi obično su koncipirani tako da imaju dovoljan broj, najčešće četverokrevetnih ili šesterokrevetnih, soba¹⁰ s pratećim mobilijarom, mokra čvorišta prema propisanom standardu, abdesthane i kupatila, dnevni boravak sa TV-prijemnikom, kuhinju i restoran, čitaonicu i prostorije za vannastavne aktivnosti. Posljednjih godina medrese proširuju svoje smještajne kapacitete jer interes za upis u medrese raste.

Pravilnikom o kućnom redu u domu reguliraju se organizacija života i rada u domu, pravila ponašanja đaka tokom pripreme za namaz i za vrijeme namaza, obaveze đaka u vezi s održavanjem higijene, ličnim izgledom i odijevanjem, pravila ponašanja đaka za vrijeme korepticije, pravila ponašanja u domu i u

6 U Gazi Husrev-begovoj i Karadž-begovoj medresi većina đaka stanuje u medresi.

7 Medresa u Visokom ima odvojenu zgradu doma, Medresa u Mostaru odvojen dom za djevojke, dok su u Sarajevu, Cazinu i Travniku i dom i škola u istoj ili više zgrada.

8 Državni pedagoški standardi Republike Hrvatske, Član 57 Stav 3.

9 Npr. Medresa u Tuzli ima oko 20 m² zatvorenog prostora po učeniku i oko 30 m² otvorenog prostora, Medresa u Visokom 44 m² zatvorenog prostora i 180 m² otvorenog prostora.

10 U nekim medresama su višekrevetne, kao u Travniku i Sarajevu.

slobodno vrijeme, obaveze đaka u odnosu prema drugim osobama, nastavnicima, odgajateljima, radnom osoblju i drugim đacima.

Odgojno-obrazovni rad u đачkim domovima medresa odvija se po jedinstvenom planu odgojnog rada za sve medrese. Plan i program odgojnog rada sastavni je dio Nastavnog plana i programa koji je donio Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini zaključkom broj: 02-08-2-3005-2/14 od 5. decembra 2014. godine. Nastavni plan i program i plan i program odgojnog rada u domu odobravaju nadležna ministarstva kantona.

Cjelodnevni boravak đaka u medresi zahtijeva i cjelodnevni program rada. Pored nastavnih aktivnosti, neophodno je planirati i sadržaje u poslijepodnevni satima te odgojno djelovati kroz redovne aktivnosti. Prema rasporedu dnevnih aktivnosti, dan đaka medrese počinje zajedničkim obavljanjem sabah-namaza, u nekim medresama i učenjem mukabele. Doručak, pospremanje soba i zajedničkih prostorija odvija se u ranim jutarnjim satima. Nastava u svim medresama odvija se u jutarnjoj smjeni i traje do podne-namaza. Nakon podne-namaza slijedi ručak, a onda vrijeme predviđeno za odmor, slobodne aktivnosti, vannastavne aktivnosti i druge segmente odgojno-obrazovnog djelovanja. Po obavljenom ikindija-namazu svi đaci provode zajedničko vrijeme na korepeticiji, gdje se, učeći u svojim učionicama, pripremaju za nastavu. Slijedi akšam-namaz, večera, odmor i druga korepeticija, koja traje do jacie. Vrijeme predviđeno za slobodne aktivnosti, odmor i pripremu za večerje nastupa poslije obavljenog jacija-namaza.¹¹

Program odgojno-obrazovnog rada u domu realiziraju odgajatelji. Svi propisi koji se odnose na nastavnike u nastavi odnose se i na odgajatelje u đачkom domu.¹² Poslove odgajatelja može obavljati osoba sa završenim VII stepenom stručne sprema studija visokog obrazovanja u trajanju od četiri studijske godine, odnosno sa završenim prvim ciklusom odgovarajućeg studija u trajanju od četiri godine, sa najmanje 240 ECTS bodova, s akademskom titulom i stručnim zvanjem profesor ili *bachelor* za određenu oblast: profesor / *bachelor* islamskih nauka; profesor / *bachelor* islamskih teoloških studija; profesor / *bachelor* islamske teologije; profesor / *bachelor* teologije; diplomirani teolog; srodno zvanje stečeno na fakultetu islamskih nauka, s rješenjem o nostrifikaciji; profesor / *bachelor* islamske vjeronauke i religijskog odgoja s prethodno završenom medresom; profesor religijske pedagogije s prethodno završenom medresom; profesor / *bachelor* socijalne pedagogije i duhovne skrbi s prethodno završenom medresom; diplomirani socijalni pedagog s prethodno završenom medresom; profesor / *bachelor* pedagogije i/ili psihologije s prethodno završenom medresom; profesor / *bachelor* drugih predmeta zastupljenih u Nastavnom planu i programu medresa s prethodno završenom medresom (iznimno).¹³

11 S obzirom na to da se raspored izrađuje prema namaskim vremenima, redosljed aktivnosti nije u potpunosti isti ljeti i zimi. U redosljedu može biti manjih razlika i po medresama.

12 Pravila medresa IZ u BiH, Član 3 Stav 4; Član 59, Član 60, Član 62, Član 63 i dr.

13 Nastavni plan i program medresa, Sarajevo, 1436/2014, str. 325.

Danas, u šest bosanskohercegovačkih medresa radi 51 odgajatelj, što je 21,70% od ukupnog akademskog kadra medresa (235 akademskih radnika, 184+51). Svi odgajatelji stručni su i osposobljeni za posao koji rade. Od 26 hafiza, koliko ih ukupno radi u medresama, 9 njih je među odgajateljima ili 34,61%. Od ukupno 40 magistara među zaposlenicima medresa, 8 je odgajatelja ili 20%. Otprilike, svaki je šesti odgajatelj hafiz, dok je svaki 11 profesor hafiz. Svaki šesti odgajatelj je magistar, dok je svaki peti profesor magistar.¹⁴ Medrese na čelu s Upravom za obrazovanje i nauku Rijaseta Islamske zajednice ulažu trud u kontinuiranu edukaciju i stručno usavršavanje odgojnog i nastavnog kadra, svjesni da je to način da se ukupni odgojno-obrazovni rad podigne na još viši nivo.

Odgojne grupe učenika

Prema standardima i normativima za đачki dom jedan odgajatelj može biti zadužen za jednu odgojnu grupu. Broj đaka u jednoj odgojnoj grupi varira od kantona do kantona, a uglavnom se kreće od minimalno 16–18, optimalno 23–25, maksimalno 31–32 učenika. Iako medrese uglavnom imaju dobre uvjete za rad, broj odgajatelja u medresama još uvijek ne zadovoljava standarde. Odgajatelji su opterećeni prekobrojnim odgojnim grupama. U nekim medresama jedan odgajatelj vodi po dvije odgojne grupe. Sa oko 2 170 učenika, koliko ih ima, u medresama radi 51 odgajatelj, što je u prosjeku oko 42,50 učenika po jednom odgajatelju. U nekim medresama profesionalni odgajatelji rade noćnu smjenu, što je također prepreka za kvalitetniji rad i postizanje boljih rezultata. Nadamo se da će u budućnosti i ovaj problem biti riješen kako bi medrese u potpunosti mogle ponuditi model organizacije domskog života koji bi se primjenjivao u domovima širom regiona.

Odgajatelji o svom radu s odgojnom grupom, sekcijom ili đacima pojedinačno vode pedagošku dokumentaciju, koja ima za cilj prenošenje potrebnih informacija i kontinuirano praćenje odgojno-obrazovnih rezultata kod đaka. U osnovnu pedagošku dokumentaciju ubraja se Knjiga dežurstva ili Dnevnik rada, Odgojna knjiga i Knjiga za korepeticiju. Pomoćnu dokumentaciju čini Knjiga aktiva, Knjiga sekcije te razne evidencije koje se vode u domu. Odgajatelji vode i elektronski dnevnik. Osnovna pedagoška dokumentacija ujednačena je u svim medresama od školske 2017/2018. godine.

14 Iz istraživanja koje je rađeno za potrebe izrade magistarskog rada 2016. godine. Podaci su i dalje aktuelni.

Tehničko osoblje u đačkom domu

U đačkim domovima, s obzirom na to da đaci u njima stanuju i hrane se 24 sata, sedam dana u sedmici, potreban je veći broj ostalih uposlenika. Pomoćno-tehnički radnici angažovani su prema specifičnostima i standardima koji se odnose na ostalo osoblje i prema sistematizaciji radnih mjesta potrebnih za određenu ustanovu. Broj spremačica utvrđuje se na osnovu ukupnog otvorenog i zatvorenog prostora, primjenom normativa do 500 m² u svakoj smjeni ili 0,50 radnika po odgojnoj grupi. S obzirom na to da đaci medrese, u okviru radnog i estetskog odgoja samostalno čiste prostorije u kojima borave, potreba za spremačicama manja je u odnosu na broj predviđen normativima. Svaki dom zapošljava jednog radnika na poslovima domara, koji uglavnom obavlja i poslove kotlovnika. Broj kuhara/ica utvrđuje se na osnovu broja obroka koje pripremaju za učenike (70 obroka dnevno po jednom radniku). Za izradu jelovnika po utvrđenim normativima, brigu o pripremanju hrane i raspored smjena u kuhinji zadužen je glavni kuhar. Đački dom zapošljava radnicu u vešeraju, koja pere i pegla odjeću, mijenja, pere i pegla posteljinu svakih petnaest dana. Ekonom nabavlja namirnice za pripremanje hrane, sredstva za higijenu, kancelarijski materijal i ostalo što je potrebno u radu đačkog doma, dok skladištar preuzima, brine o propisnom skladištenju i izdavanju robe na upotrebu te vodi evidenciju. Ekonom je obično zadužen i za vođenje robnog knjigovodstva u domu putem kojeg se evidentiraju ulazi i izlazi roba, kretanje roba i potrebe za istim. Standardi predviđaju i upošljavanje jednog zdravstvenog radnika. Za upošljavanje zdravstvenog radnika nisu se stekli uvjeti, a s obzirom na to da je većina medresa smještena u gradskim sredinama, nema ni velike potrebe za tim.

Finansiranje đačkog doma

Iako su medrese, kao škole s domom za đake priznate kao ustanove od javnog značaja, zbog ranijeg zapostavljanja važnosti i značaja đačkih domova u Bosni i Hercegovini, i domovi pri medresama nisu naišli na odgovarajuće vrednovanje i pažnju. Škole s domom, kakve su medrese, uglavnom su bile novina na kantonu. To se odrazilo i na finansiranje domova pri medresama. Rad većine medresa finansira se iz javnih budžetskih sredstava kantona na kojem gravitiraju. Rad doma u većini medresa finansira se iz vlastitih sredstava, a koja se odnose na participaciju đaka, usluge i sl. Neke od medresa imaju nešto bolje riješeno finansiranje. Đački dom Medrese u Visokom dijelom se, također, finansira iz vlastitih prihoda, dok se jedan dio finansira iz budžeta Zeničko-dobojskog kantona. Po modelu koji se primjenjuje u toj medresi sredstva od participacije đaka uplaćuju se na račun Kantona. Ta sredstva vode se kao vlastiti prihodi. Na

početku budžetske godine pravi se jasna projekcija i plan utroška tih sredstava, kao i za odobrena budžetska sredstva. Sredstva budžeta i vlastiti prihodi vode se odvojeno. Sredstvima budžeta finansira se rad škole i plaće svih uposlenika u đaćkom domu. Iz vlastitih prihoda finansira se hrana, troškovi stanovanja kao što je energija, voda, sredstva za higijenu i sl. Sredstva se planiraju, uplaćuju i troše u skladu s Pravilnikom o vlastitim приходима. Na mjesečnom nivou troši se jedna dvanaestina sredstava. Na kraju budžetske godine neutrošena budžetska sredstva vraćaju se u javni budžet na ponovnu raspodjelu, dok se vlastita sredstva prenose u narednu godinu. Kvalitetnim planiranjem i svrsishodnim trošenjem moguće je ispoštovati budžet i imati širinu u trošenju sredstava koja stoje na raspolaganju. Ovakav model finansiranja medresi olakšava rad i utječe na kvalitet odgojno-obrazovnog djelovanja. I neke druge medrese na tragu su ovog rješenja.

Sigurnost u đaćkim domovima

U đaćkim domovima i medresama provode se i poštuju ostala pravila koja zakoni nalažu. Posebna pažnja poklanja se sigurnosti đaka. Sa đacima su stalno odgovorne osobe, tokom nastave nastavnici, a tokom boravka u domu odgajatelji koji rade u dvije smjene, poslijepodnevnoj i noćnoj smjeni. Zgrade su napravljene u skladu sa standardima koji se odnose na sigurnost đaka. Redovno se vrši kontrola protivpožarne zaštite. Jednom u dvije godine, prema Zakonu o protivpožarnoj zaštiti svi uposlenici polažu ispit iz protivpožarne zaštite. Domovi su uglavnom pokriveni sigurnosnim kamerama i sistemom vatrodajave. Kontrolu zdravstvene i higijenske ispravnosti hrane i vode, higijene prostora u kojem se priprema hrana, kao i higijene osoblja vrši Zavod za javno zdravstvo. Uposlenici koji dolaze u dodir s hranom svakih šest mjeseci vrše sanitarni pregled, a jednom u dvije godine polažu ispите iz sanitarnog minimuma. Redovno se vrše i ostale propisane kontrole. O funkcionisanju i radu đaćkog doma vodi se propisana dokumentacija i evidencija.

Zaključak

Medrese s đaćkim domovima potvrđuju da Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini ima pravne pretpostavke i organizacijske sposobnosti za rad i dalje otvaranje novih studentskih i đaćkih domova. Sve medrese u Bosni i Hercegovini ispunjavaju uvjete za odvijanje kvalitetnog odgojno-obrazovnog rada i djelovanja u domu, od standardizirane infrastrukture, opremljenosti doma, programa odgojno-obrazovnog rada u domu, pravilnika koji se odnose na organizaciju života u domu, dokumentacije, priručnika za odgojno-obrazovni rad u domu i sl.

Medrese imaju stručne, educirane i sposobne odgajatelje. Potrebno je raditi na povećanju broja odgajatelja kako bi se kvalitet rada podigao na još veći nivo. Đački domovi medresa imaju dobru organizaciju, nude kvalitetan odgojno-obrazovni rad s đacima, zbog čega interes za upis u medrese raste.¹⁵ Sve je veća potreba za ovakvim ustanovama, koje će obrazovati i odgajati mlade ljude – buduće nosioce društvenih promjena. Đački domovi pružaju mogućnost i priliku za pokretanje pozitivnih promjena u društvu.

Roditelji domove Islamske zajednice vide kao sigurno utočište za svoju djecu. Maturanti medresa dobri su studenti, s istaknutim radnim navikama, koje im omogućavaju da eventualne nedostatke u znanju brzo prevaziđu. Upisuju i završavaju različite fakultete u Bosni i Hercegovini i inozemstvu. Mnogi izrastaju u dobre stručnjake u svome poslu.

U budućnosti, neophodno je da medrese prate napredak sličnih institucija u svijetu, potrebe vremena, promjene koje se neminovno događaju i svoj rad organiziraju u skladu s potrebama generacija koje dolaze.

Način razmišljanja mladih ljudi, pristup životu, pa i školi, bitno je različit u odnosu na vrijeme kada smo se mi školovali. Promijenjene okolnosti zahtijevaju novi pristup i prilagođene metode, jer samo na takav način možemo postići naš zajednički cilj: odgoj i obrazovanje zdravih i cjelovitih islamskih ličnosti, spremnih na cjeloživotno obrazovanje kako bi bili korisni članovi islamske i šire društvene zajednice.

15 Broj prijavljenih kandidata za upis najbolji je pokazatelj, o čemu postoji evidencija.